คำถามพร้อมธงคำตอบ

วิชากฎหมายอาญา กฎหมายภาษีอากร กฎหมายแรงงานและวิธีพิจารณาคดีแรงงาน

กฎหมายรัฐธรรมนูญ และกฎหมายปกครอง

การสอบความรู้ชั้นเนติบัณฑิต สมัยที่ 72 ปีการศึกษา 2562

วันอาทิตย์ที่ 29 กันยายน 2562

ข้อ 1 นายพอนคนลาวมีบ้านอยู่ในนครเวียงจันทน์ สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว โทรศัพท์ไปบอกนายแดงคนไทยซึ่งมีบ้านอยู่ที่อำเภอท่าบ่อ จังหวัดหนองคาย ว่า นางบัวซึ่งมีบ้านอยู่ติดกันกับบ้านของนายพอนที่นครเวียงจันทน์ เก็บทองคำจำนวนมากไว้ที่บ้าน ให้นายแดงกับพวกไปปล้น นายแดงวางแผนการปล้นกับนายดำ และพวก ซึ่งเป็นคนไทย ที่บ้านของนายแดง จากนั้นนายดำกับพวกใช้เรือที่นายแดงจัดเตรียมไว้ให้แล่นข้ามแม่น้ำโขงไปพบนายพอน นายพอนพานายดำกับพวกไปปล้นบ้านสำเร็จ แล้วแยกกันหลบหนี นายดำนำทองคำที่ปล้นได้ไปเก็บไว้ที่บ้านของนายดำเพื่อจะแบ่งกัน นางบัวร้องทุกข์ต่อพนักงานสอบสวนสถานีตำรวจภูธรท่าบ่อ จังหวัดหนองคาย ให้ดำเนินคดีแก่นายแดง นายดำ และนายพอน

ให้วินิจฉัยว่า นายแดง นายดำ และนายพอนจะต้องรับโทษในราชอาณาจักรหรือไม่

ธงคำตอบ

นายแดงวางแผนการปล้นทรัพย์ที่บ้านของนายแดงซึ่งตั้งอยู่ที่อำเภอท่าบ่อ จังหวัดหนองคาย แต่ไม่ได้ไปร่วมในการปล้นทรัพย์ด้วย จึงไม่เป็นตัวการในความผิดฐานปล้นทรัพย์ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 340 ประกอบมาตรา 83 แต่การใช้บ้านของตนเป็นสถานที่วางแผนในการปล้นทรัพย์ นายแดงจึงมีความผิดฐานเป็นผู้สนับสนุนผู้อื่นซึ่งกระทำความผิดฐานปล้นทรัพย์ตามมารตา 340 ประกอบมาตรา 86 จะต้องรับโทษในราชอาณาจักร ตามมารา 4 วรรคแรก

นายดำคนไทยร่วมกับพวกกระทำความผิดฐานปล้นทรัพย์นางบัวคนต่างด้าวนอกราชอาณาจักร ตามประมวลกฎหมายอาญามาตรา 340 ประกอบมาตรา 83 ซึ่งเป็นความผิดดังที่ระบุไว้ในมาตรา 6 วรรคสอง (9) เมื่อนางบัวได้ร้องทุกข์ต่อพนักงานสอบสวนสถานีตำรวจภูธรท่าบ่อให้ดำเนินคดีแก่นายดำ อันถือได้ว่านางบัวได้ร้องขอให้ลงโทษนายดำในราชอาณาจักรตามมาตา 6 วรรคแรก (ก) นายดำจึงต้องรับโทษในราชอาณาจักร

นายพอนคนต่างด้าวกระทำความผิดฐานปล้นทรัพย์นางบัวคนต่างด้าวนอกราชอาณาจักร แม้จะได้ร่วมกระทำความผิดกับนายดำและพวกซึ่งเป็นคนไทยตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 340 ประกอบมาตรา 83 แต่เมื่อนางบัวผู้เสียหายมิได้เป็นคนไทย ไม่เข้าเงื่อนไขที่จะขอให้ลงโทษนายพอนในราชอาณาจักรได้ตามมาตรา 8 วรรคแรก (ข) จึงลงโทษนายพอนในราชอาณาจักรไม่ได้

ข้อ 2 นางสาวหนึ่งและนางสาวสองรับหน้าที่เป็นคนดูแลเด็กหญิงมะละบุตรสาววัยขวบเศษของนายชัย วันหนึ่งทั้งสองคนร่วมกันพาเด็กหญิงมะลิไปนั่งเล่นที่สนามหญ้าในบริเวณบ้านนายชัย ในระหว่างนั้น ทั้งสองคนร่วมกันใช้โทรศัพท์เคลื่อนที่ของแต่ละคนเล่นเกมระหว่างกัน เป็นเหตุให้เด็กหญิงมะลิซึ่งไม่มีคนดูแล คลานไปตกท่อน้ำข้างสนามหญ้าได้รับอันตรายสาหัส เมื่อทั้งสองคนทราบเรื่อง จึงสำนึกผิดรีบพาเด็กหญิงมะลิไปรักษาที่โรงพยาบาลทันที ทำให้เด็กหญิงมะลิรอดชีวิต

ให้วินิจฉัยว่า นางสาวหนึ่งและนางสาวสองมีความผิดตามประมวลกฎหมายอาญาฐานใด หรือไม่

ธงคำตอบ

นางสาวหนึ่งและนางสาวสองรับหน้าที่เป็นคนดูแลเด็กหญิงมะลิ จึงมีหน้าที่โดยเฉพาะที่จะต้องป้องกันไม่ให้เด็กหญิงมะลิได้รับอันตราย การร่วมกันเล่นเกมทางโทรศัพท์เคลื่อนที่ในระหว่างปฏิบัติหน้าที่ทำให้เด็กหญิงมะลิคลานไปตกท่อน้ำข้างสนามหญ้าได้รับอันตรายสาหัส เป็นการทำให้เกิดผลอันหนึ่งอันใดขึ้นโดยงดเว้นการที่จักต้องกระทำเพื่อป้องกันผลนั้น จึงเป็นการกระทำโดยงดเว้นตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 59 วรรคท้าย เมื่อเป็นการกระทำโดยปราศจากความระมัดระวังซึ่งบุคคลในภาวะเช่นนั้นจักต้องมีตามวิสัยและพฤติการณ์ จึงเป็นการกระทำโดยประมาทตามมาตรา 59 วรรคสี่ ทั้งสองคนจึงมีความผิดฐานกระทำโดยประมาทเป็นเหตุให้ผู้อื่นรับอันตรายสาหัสตามมาตรา 300 โดยถือว่าต่างคนต่างประมาท มิได้เป็นตัวการร่วมกัน เพราะมิใช่เป็นการกระทำความผิดโดยเจตนา

การที่ทั้งสองคนสำนึกผิด พากเด็กหญิงมะลิไปรักษาที่โรงพยาบาลจนเด็กหญิงมะลิรอดชีวิต ไม่เป็นเการกลับใจแก้ไขไม่ให้การกระทำนั้นบรรลุผล ตามประมวลกฎหมายอาญามาตรา 82 เพราะการกลับใจตามมาตรา 82 นั้น จะต้องเป็นกรณีกลับใจแก้ไขการกระทำความผิดโดยเจตนา ซึ่งเข้าขั้นพยายามกระทำความผิดไม่ให้บรรลุผลเป็นความผิดสำเร็จเท่านั้น

ข้อ 3 นายเหลืองต้องการฆ่าตัวตายเพราะเป็นโรคร้ายและได้รับความทุกข์ทรมานมาก จึงร้องขอให้นายส้มไปตระเตรียมหาซื้อปืนมาใช้ยิงนายเหลือง นายส้มสงสารนายเหลืองจึงยอมทำตามที่นายเหลืองบอก เมื่อได้ปืนมาแล้ว นายส้มจึงลั่นไกปืนยิงนายเหลืองหลายนัด กระสุนถูกนายเหลืองถึงแก่ความตายและยังแฉลบไปถูกนายม่วงบิดานายส้มซึ่งนั่งอยู่ในรถยนต์ของนางชมพูภริยานายส้ม โดยนายม่วงได้รับอันตรายสาหัส ส่วนรถยนต์ของนางชมพูภริยานายส้ม กระจกแตกได้รับความเสียหาย

ให้วินิจฉัยว่า นายส้มมีความผิดตามผิดตามประมวลกฎหมายอาญาฐานใด หรือไม่

ธงคำตอบ

นายส้มมีความผิดฐานฆ่านายเหลืองตายโดยเจตนาโดยไตร่ตรองไว้ก่อนตามประมวลกฎหมายอาญามาตรา 289 (4) โดยจะอ้างความยินยอมของนายเหลืองเพื่อยกเว้นความผิดมิได้ เพราะเป็นความยินยอมที่ขัดต่อความสำนึกในศีลธรรมอันดี (เทียบคำพิพากษาฎีกาที่ 1403/2508 ประชุมใหญ่)

นายส้มมีความผิดฐานพยายามฆ่านายม่วงโดยพลาดตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 289 (4) ปะกอบมาตรา 80,60 แต่ไม่ผิดตามมาตรา 289 (1) ประกอบมาตรา 80,60 แม้นายม่วงจะเป็นบุพการีนายส้ม เพราะมาตรา 60 ตอนท้าย ได้บัญญัติว่า ในกรณีที่กฎหมายบัญญัติให้ลงโทษหนักขึ้น เพราะความสัมพันธ์ระหว่างผู้กระทำกับบุคคลที่ได้รับผลร้าย มิให้นำกฎหมายนั้นมาใช้บังคับเพื่อลงโทษผู้กระทำให้หนักขึ้น

นายส้มไม่มีเจตนาทำให้เสียทรัพย์ของนางชมพูภริยา เพราะไม่มีเจตนาประสงค์ต่อผลหรือย่อมเล็งเห็นผลที่จะทำให้เสียทรัพย์นั้น และกรณีก็มิใช่เจตนาทำให้เสียทรัพย์โดยพลาดด้วย เพราะนายส้มเจตนากระทำต่อชีวิตของนายเหลืองผลไปเกิดแก่ทรัพย์ของนางชมพู จึงไม่ใช่การกระทำโดยพลาดต่อทรัพย์สินนั้น เมื่อขาดเจตนาการกระทำก็ไม่เป็นความผิดฐานทำให้เสียทรัพย์ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 358 จึงไม่ต้องพิจารณาเหตุยกเว้นโทษตามที่บัญญัติไว้ในมาตรา 71 วรรคแรก แต่อย่างใด

ข้อ 4 นายเอกทำสัญญากู้ยืมเงินจากนางโท 500,000 บาท โดยมีที่ดินของตนเป็นประกันหนี้เงินกู้และมีนายตรีซึ่งเป็นสามีโดยชอบด้วยกฎหมายของนางโท ลงลายมือชื่อเป็นพยานในสัญญากู้ยืมเงิน แต่นายเอกไม่สบายจึงมอบโฉนดที่ดินของตนให้นางโทไปจดทะเบียนจำนองเพื่อเป็นประกันหนี้เงินกู้เอง นายเอกจึงทำหนังสือมอบอำนาจโดยมิได้กรอกข้อความมอบให้แก่นางโท ในวันรุ่งขึ้น นางโทกรอกข้อความในหนังสือมอบอำนาจว่า นายเอกมอบอำนาจให้นางโทไปจดทะเบียนขายที่ดินให้แก่นางโท และนางโทให้นายตรีลงลายมือชื่อเป็นพยานในหนังสือมอบอำนาจ แล้วนายตรีเดินทางไปต่างประเทศ ส่วนนางโทนำหนังสือมอบอำนาจและโฉนดที่ดินดังกล่าวไปดำเนินการจดทะเบียนโอนที่ดินเป็นของตนที่สำนักงานที่ดิน

ให้วินิจฉัยว่า นางโทและนายตรีมีความผิดตามประมวลกฎหมายอาญาฐานใด หรือไม่

ธงคำตอบ

นายเอกได้กู้ยืมเงินจากนางโท 500,000 บาท และทำหนังสือมอบอำนาจโดยมิได้กรอกข้อความมอบให้แก่นางโท ก็เพื่อให้นางโทไปจดทะเบียนจำนองที่ดินเป็นประกันหนี้เงินกู้ แต่นางโทกลับไปกรอกข้อความว่า นายเอกมอบอำนาจให้นางโทไปจดทะเบียนขายที่ดินให้แก่นางโท เป็นการกระทำโดยฝ่าฝืนคำสั่งของนายเอก และการที่นางโทนำหนังสือมอบอำนาจดังกล่าวไปจดทะเบียนต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ โดยประการที่น่าจะเกิดความเสียหายแก่นายเอก จึงมีความผิดฐานปลอมเอกสารและใช้เอกสารปลอม ตามประมวลกฎหมายอาญามาตรา 264,268 วรรคแรก ประกอบด้วยมาตรา 264

ส่วนนายตรีเป็นสามีนางโทและลงลายมือชื่อเป็นพยานในหนังสือสัญญากู้ยืมเงิน แสดงว่า นายตรีรู้เรื่องที่นายเอกกู้ยืมเงินจากนางโท และทำหนังสือมอบอำนาจให้นางโทไปจดทะเบียนจำนองที่ดินเป็นประกันหนี้เงินกู้ ดังนั้น การที่นายตรีได้ลงลายมือชื่อเป็นพยานในหนังสือมอบอำนาจที่นางโทได้กรอกข้อความโดยฝ่าฝืนคำสั่งของนายเอกดังกล่าว พฤติการณ์ถือได้ว่านายตรีเป็นตัวการร่วมกับนางโท ในการปลอมหนังสือมอบอำนาจด้วย และการปลอมหนังสือมอบอำนาจดังกล่าวก็โดยมีเจตนาจะนำไปใช้ในการจดทะเบียนโอนที่ดินมาเป็นของนางโท แม้นายตรีจะไม่ได้ไปด้วยในวันที่นำหนังสือมอบอำนาจปลอมไปจดทะเบียนโอนที่ดิน เนื่องจากเดินทางไปต่างประเทศ แต่เมื่อนายตรีร่วมกระทำผิดกับนางโทมาตั้งแต่ต้น ทั้งเป็นสามีภริยากันย่อมมีส่วนได้เสียในที่ดินที่รับโอน ถือได้ว่านายตรีเป็นตัวการร่วมในการปลอมเอกสารและใช้เอกสารปลอมด้วย จึงมีความผิดฐานปลอมเอกสารและใช้เอกสารปลอม ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 264,268 วรรคแรก ประกอบด้วยมาตรา 264 (คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 176/2537)

ข้อ 5 ในช่วงเดือนที่ผ่านมา มีฝนตกหนักชาวบ้านต้องขนของออกจากบ้านไปปลูกกระโจมพักอาศัยอยู่บนเนินสูง นายขาวเป็นชาวบ้านคนหนึ่งที่ต้องหนีน้ำและกระทำเช่นนั้นโดยนำกระถางต้นไม้แสดงแนวเขตที่ตนอยู่ไว้ คืนวันหนึ่งนายแสดได้แอบเข้าไปในกระโจมของนายขาวแล้ววางยาจนนายขาวสลบ นายแสดเอาสร้อยคอทองคำของนายขาวที่อยู่ในกระโจมและเปิดสองตัวของนายขาวที่เลี้ยงไว้ข้างกระโจมไป ต่อมาอีกหกเดือนเป็ดสองตัวออกไข่มาหลายฟอง นายแสดได้นำไข่เป็นไปให้นายเทาที่เป็นเพื่อนรักโดยบอกด้วยว่าเป็นไข่เป็ดที่ได้มาจากเป็ดที่นายแสดขโมยมา

ให้วินิจฉัยว่า นายแสดและนายเทามีความผิดตามประมวลกฎหมายอาญาฐานใด หรือไม่

ธงคำตอบ

กระโจมที่นายขาวปลูกใช้เป็นที่อยู่อาศัยรวมทั้งบริเวณที่ซึ่งใช้เป็นที่อยู่อาศัยนั้นด้วย จะมีรั้วล้อมหรือไม่ก็ตาม ย่อมเป็นเคหะสถานตามประมวลกฎหมายอาญามาตรา 1 (4) การที่นายแสดเข้าไปลักสร้อยคอทองคำและเป็ดของนายขาวในเคหสถานเป็นการเข้าไปโดยไม่มีเหตุอันสมควร นายแสดจึงมีความผิดฐานบุกรุกตามมาตรา 364 และเมื่อการบุกรุกกระทำในเวลากลางคืน นายแสดต้องรับโทษหนักขึ้นตามมาตรา 365 (3) ประกอบมาตรา 364

นานแสดลักสร้อยคอทองคำและลักเป็ดของนายขาว โดยใช้วิธีวางยาจนนายขาวสลบเป็นการใช้กำลังประทุษร้ายตามประมวลกฎหมายอาญามาตรา 1 (6) เป็นเหตุให้นายขาวได้รับอันตรายแก่กายหรือจิตใจ เพื่อความสะดวกในการลักทรัพย์ นายแสดจึงมีความผิดฐานชิงทรัพย์ตามมาตา 339 โดยกระทำในเวลากลางคืน และในเคหะสถานต้องด้วยลักษณะตามมาตา 335 (1) และมาตรา 3345 (8) ต้องรับโทษตามมาตรา 339 วรรคสอง เมื่อการชิงทรัพย์เป็นเหตุให้นายขาวได้รับอันตรายแก่กายหรือจิตใจ นายแสดย่อมมีความผิดและต้องรับโทษตามมาตาม 339 วรรคสาม

สำหรับเป็ดสองตัวที่นายแสดลักมาจากนายขาวเป็นทรัพย์ที่ได้มาจากการกระทำความผิดฐานลักทรัพย์ ย่อมเป็นของโจร ส่วนไข่ของเป็ดดังกล่าวเป็นดอกผลตามธรรมชาติที่เกิดจากตัวเป็ดในภายหลัง ย่อมไม่ทำให้ไข่เป็ดเป็นของโจรไปด้วย ดังนั้น นายเทาจึงไม่มีความผิดฐานรับของโจรตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 357

ข้อ 6 นางสาวสดเป็นคนมีชื่อเสียงได้ว่าจ้างนางหวานซึ่งเป็นผดุงครรภ์เป็นเงิน 1๐,๐๐๐ บาท ให้มาทำแท้งที่ห้องนอนในบริเวณบ้านของตน จากการทำแท้งปรากฏว่าเด็กคลอดออกมาแล้วส่งเสียงร้องขณะนั้นนางสาวสดมีอาการเคลิ้ม ๆ จึงไม่ได้ยินเพราะนางหวานให้ทานยาบางชนิดเข้าไปก่อนทำแท้ง นางหวานจึงอาศัยโอกาสนี้ใช้มือบีบจมูกเด็กจนถึงแก่ความตายเพราะเกรงว่าจะไม่ได้รับค่าจ้างตามที่ตกลงกันเมื่อนางหวานได้รับเงินค่าจ้างแล้ว ขณะที่กำลังออกจากบ้านของนางสาวสด นางหวานได้พบกับนางแต๋วคนรับใช้ของนางสาวสดซึ่งรู้จักกันมาก่อน นางแต๋วถามนางหวานว่า “พี่มาทำอะไร” นางหวานตอบว่า “แกอย่างบอกใครนะนายแกท้องพาพ่อเด็กไม่ได้เลยให้ฉันมาทำแท้งให้”

ให้วินิจฉัยว่า นางสาวสดและนางหวานมีความผิดตามประมวลกฎหมายอาญาฐานใด หรือไม่

ธงคำตอบ

นางสาวสดยินยอมให้นางหวานทำแท้งให้แต่เด็คลอดออกมามีชีวิต นางสาวสดจึงมีความผิดฐานพยายามยอมให้ผู้อื่นทำให้ตนแท้งลูกตามประมวลกฎหมายอาญามาตรา 301 ประกอบมาตรา 80 ส่วนนางหวานมีความผิดฐานพยายามทำให้หญิงแท้งลูกโดยหญิงนั้นยินยอมตามมาตรา 302 วรรคแรก ประกอบมาตรา 80 ทั้งนางสาวสดและนางหวานไม่ต้องรับโทษตามมาตรา 304 ที่บัญญัติว่า ผู้ใดเพียงแต่พยายามกระทำความผิดตามมาตรา 301 หรือมาตรา 302 วรรคแรก ผู้นั้นไม่ต้องรับโทษ

นางหวานใช้มือบีบจมูกเด็กที่คลอดแล้วอยู่รอดเป็นทารกจนถึงแก่ความตายนางหวานจึงมีความผิดฐานฆ่าผู้อื่นตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 288

การที่นางหวานนำเรื่องการทำแท้งของนางสาวสดไปเล่าให้นางแต๋วจึงเป็นการใส่ความนางสาวสดต่อบุคคลที่สาม โดยประการที่น่าจะทำให้นางสาวสดเสียเชื่อเสียง ถูกดูหมิ่น หรือถูกเกลียดชัง นางหวานจึงมีความผิดฐานหมิ่นประมาทตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 326 อีกด้วย

ข้อ 7 บริษัท รักษ์ไต จำกัด เป็นบริษัทจดทะเบียนในประเทศไทยมีระยะเวลาบัญชีเริ่มต้นวันที่ 1 มกราคม และสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม ของทุกปี และเป็นผู้ประกอบการจดทะเบียนภาษีมูลค่าเพิ่ม ประกอบกิจการขายยารักษาโรคและให้บริการรับฟอกไต ล้างไต ให้แก่ผู้ป่วยไตวายเรื้อรังโดยการพอกด้วยเครื่องไตเทียม จากแพทย์ผู้เชี่ยวชาญ บริษัท รักษ์ไต จำกัด ได้ทำสัญญากับโรงพยาบาลพระราม 1 โดยได้ให้บริการฟอกไต ล้างไต ให้คนไข้ของโรงพยาบาลมาตลอดเดือนธันวาคม 2561 เสร็จสิ้น คิดเป็นเงิน 2,000,000 บาท โรงพยาบาลพระราม 1 ได้จ่ายเงินค่าบริการให้บริษัท รักษ์ไต จำกัด 500,000 บาท เมื่อวันที่ 15 ธันวาคม 2561 และจ่ายค่าบริการที่เหลืออีก 1,500,000 บาท ในวันที่ 31 มกราคม 2562

ให้วินิจฉัยว่า (ก) บริษัทรักษ์ไต จำกัด ต้องนำเงินค่าบริการฟอกไต ล้างไต มาเสียภาษีเงินได้นิติบุคคลในระบบระยะเวลาบัญชีปี 2561 เป็นจำนวนเท่าใด เพราะเหตุใด

(ข) บริษัท รักษ์ไต จำกัด ต้องนำเงินค่าบริการฟอกไต ล้างไต ดังกล่าวมาเสียภาษีมูลค่าเพิ่มหรือไม่

ธงคำตอบ

(ก) ประมวลรักษฎากร มาตรา 65 วรรคสอง การคำนวณรายได้ของบริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลให้ใช้เกณฑ์สิทธิ (acctual basis) โดยให้นำรายได้ที่เกิดขึ้นในรอบระยะเวลาบัญชีใดแม้ว่าจะยังไม่ได้รับชำระในรอบระยะเวลาบัญชีนั้นมารวมคำนวณเป็นรายได้ในรอบระยะเวลาบัญชีนั้น การรับฟอกไต ล้างไตแก่ผู้ป่วยนั้นเป็นการให้บริการซึ่งบริษัท รักษ์ไต จำกัด จะมีสิทธิได้รับค่าจ้างตามส่วนของบริการที่ได้ทำไปแล้ว เมื่อปรากฏว่าบริษัท รักษ์ไต จำกัดให้บริการในเดือนธันวาคม 2561 เสร็จสิ้น คิดเป็นเงิน 2,000,000 บาท เงินทั้งหมดดังกล่าวจึงเป็นรายได้ของบริษัทที่ต้องนำมารวมคำนวณเพื่อเสียภาษีเงินได้นิติบุคคลในรอบระยะเวลาบัญชีปี 2561 แม้โรงพยาบาลพระราม 1 จะจ่ายเงินในเดือนธันวาคม 2561 เพียง 500,000 บาท และที่เหลืออีก 1,500,000 บาท ในเดือนมกราคม 2562 ก็ตาม

(ข) ประมวลรัษภากร มาตรา 81 (1) (ฌ) บัญญัติให้ยกเว้นภาษีมูลค่าเพิ่มสำหรับการให้บริการการประกอบโรคศิลปะ เมื่อบริษัทรักษ์ไต จำกัด ประกอบกิจการให้บริการรับฟอกไต ล้างไต แก่ผู้ป่วยไตวายเรื้อรังโดยการฟอกเลือดด้วยเครื่องไตเทียมจากแพทย์ผู้เชี่ยวชาญถือได้ว่าเป็นการรักษาโดยแพทย์ จึงเป็นการประกอบโรคศิลปะที่ได้รับยกเว้นภาษีมูลค่าเพิ่ม เมื่อบทบัญญัติมาตรา 81 (1) (ฌ) มิได้จำกัดว่าผู้ประกอบโรคศิลปะที่ได้รับยกเว้นภาษีมูลค่าเพิ่มดังกล่าวจะต้องเป็นบุคคลธรรมดาเท่านั้น ดังนั้น แม้บริษัท รักษ์ไต จำกัด จะเป็นนิติบุคคลเมื่อให้บริการประกอบโรคศิลปะจึงได้รับยกเว้นภาษีมูลค่าเพิ่มด้วย (เทียบคำพิพากษาฎีกาที่ 9687/2559)

ข้อ 8 บริษัท เอ จำกัด เปิดกิจการจำหน่ายคอมพิวเตอร์มีลูกจ้างทำงาน 20 คน ผลประกอบกิจการหลังดำเนินกิจการมาได้ 5 เดือน ขาดทุนมาโดยตลอด บริษัท เอ จำกัด จึงตกลงกับบริษัท บี จำกัด เพื่อโอนลูกจ้างทั้งหมดไปทำงานกับบริษัท บี จำกัด ในตำแหน่งหน้าที่เดิมที่เคยทำกับบริษัท เอ จำกัด จากนั้น บริษัท เอ จำกัด จึงประกาศให้ลูกจ้างทั้งหมดไปรายงานตัวเพื่อทำงานกับบริษัท บี จำกัด ภายใน 10 วัน นับจากวันประกาศหลังจากนั้นบริษัท เอ จำกัด ได้หยุดกิจการเมื่อถึงวันครบกำหนดตามประกาศดังกล่าวลูกจ้างทั้งหมดไม่ได้ไปรายงานตัวกับบริษัท บี จำกัด แต่กลับฟ้องคดีต่อศาลแรงงานว่าถูกบริษัท เอ จำกัด เลิกจ้าง และขอให้บริษัท เอ จำกัด จ่ายค่าชดเชยบริษัท เอ จำกัด ให้การต่อสู้ว่าบริษัท เอ จำกัด ไม่ได้เลิกจ้างจึงไม่ต้องจ่ายค่าชดเชยแต่เป็นกรณีการโอนตัวลูกจ้างทั้งหมดไปทำงานกับบริษัท บี จำกัด การที่ลูกจ้างทั้งหมดไม่ไปรายงานตัวตามที่ประกาศจึงเป็นการลาออกจากงานเอง

ให้วินิจฉัยว่า ข้อต่อสู้ตามคำให้การบริษัท เอ จำกัด ฟังขึ้นหรือไม่ เพราะเหตุใด

ธงคำตอบ

พระราชบัญญัติคุ้มครองแรงงาน พ.ศ. 2551 มาตรา 118 วรรคสอง บัญญัติว่า “การเลิกจ้างตามมาตรานี้หมายความว่า การกระทำใดที่นายจ้างไม่ให้ลูกจ้างทำงานต่อไปและไม่จ่ายค่าจ้างให้ไม่ว่าจะเป็นเพราะเหตุสิ้นสุดสัญญาจ้างหรือเหตุอื่นใด...” ซึ่งมีสาระสำคัญ 3 ประการ คือ ประการแรก นายจ้างไม่ให้ลูกจ้างทำงานต่อไปอันมีผลตลอดไปเป็นการถาวร ประการที่สอง นายจ้างไม่จ่ายค่าจ้างให้แก่ลูกจ้าง และประการที่สาม สาเหตุเนื่องมาจากสัญญาจ้างสิ้นสุดหรือเหตุอื่นใด เมื่อบริษัท เอ จำกัด ซึ่งเป็นนายจ้างของลูกจ้างทั้งหมดได้หยุดกิจการเมื่อถึงวันครบกำหนด 10 วัน นับแต่วันประกาศให้ลูกจ้างทั้งหมดไปรายงานตัวกับบริษัท บี จำกัด เป็นเหตุให้ลูกจ้างทั้งหมดไม่ได้ทำงานแม้บริษัท เอ จำกัด จะโอนย้ายลูกจ้างทั้งหมดให้ไปทำงานกับบริษัท บี จำกัด ซึ่งเป็นบุคคลภายนอกก็ต้องให้ลูกจ้างทั้งหมดยินยอมพร้อมใจด้วยตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์มาตรา 577 วรรคหนึ่ง เมื่อไม่ปรากฏว่าลูกจ้างทั้งหมดยินยอมพร้อมใจด้วยโดยการไปรายงานตัวกับบริษัท บี จำกัด จึงต้องถือว่าบริษัท เอ จำกัด ไม่ให้ลูกจ้างทั้งหมดทำงานต่อไปอันมีผลตลอดไปเป็นการถาวรและไม่จ่ายค่าจ้างให้ลูกจ้างทั้งหมด อีกทั้งบริษัท เอ จำกัด หยุดกิจการอันเป็นเหตุอื่นใด เป็นกรณีบริษัท เอ จำกัด เลิกจ้างลูกจ้างทั้งหมด จึงต้องจ่ายค่าชดเชยให้แก่ลูกจ้างทั้งหมดตามพระราชบัญญัติคุ้มครองแรงงาน พ.ศ. 2541 มาตรา 118 ข้อต่อสู้ตามคำให้การบริษัท เอ จำกัด ฟังไม่ขึ้น (เทียบคำพิพากษาฎีกาที่ 1766 – 1771/2544)

ข้อ 9 พนักงานอัยการเป็นโจทก์ฟ้องนายส้มโอและนายมังคุดต่อศาลชั้นต้นกล่าวหาว่านายส้มโอและนายมังคุดมีความผิดร่วมกันเล่นการพนัน (ไฮโลว์) พนันเอาทรัพย์สินกันโดยไม่ได้รับอนุญาตเพราะทั้งสองคนอยู่ในวงเล่นการพนันที่เป็นความผิดตามกฎหมายจึงถือว่าเป็นผู้เล่นการพนันด้วยขอให้ศาลลงโทษตามพระราชบัญญัติการพนัน พ.ศ. 2478 มาตรา 4 วรรคหนึ่ง มาตรา 6 มาตรา 12 ข้อ 2 ประกอบประมวลกฎหมายอาญามาตรา 83 จำเลยทั้งสองให้การปฏิเสธ ในระหว่างการพิจารณาของศาลชั้นต้น นายส้มโอซึ่งยื่นคำร้องต่อศาลชั้นต้นขอให้ส่งเรื่องไปยังศาลรัฐธรรมนูญเพื่อพิจารณาว่า การกระทำของพนักงานสอบสวนที่นำตัวนายส้มโอไปแถลงข่าวการจับกุมเป็นการกระทำที่ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 มาตรา 29 วรรคสอง ที่ว่าในคดีอาญาให้สันนิษฐานไว้ก่อนว่าผู้ต้องหาหรือจำเลยไม่มีความผิด และก่อนมีคำพิพากษาอันถึงที่สุดแสดงว่าบุคคลใดได้กระทำความผิด จะปฏิบัติต่อบุคคลนั้นเสมือนเป็นผู้กระทำความผิดไม่ได้ ในขณะเดียวกันนายมังคุดก็ได้ยื่นคำร้องต่อศาลชั้นต้นขอให้ส่งเรื่องไปยังศาลรัฐธรรมนูญเพื่อพิจารณาว่า พระราชบัญญัติการพนัน พ.ศ. 2478 มาตรา 6 ที่บัญญัติว่า ผู้ใดอยู่ในวงการเล่นอันขัดต่อบทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัตินี้หรือครับตอบข้อความในกฎกระทรวงหรือใบอนุญาตซึ่งออกตามพระราชบัญญัตินี้ให้สันนิษฐานไว้ก่อนว่าผู้นั้นเล่นด้วยเว้นแต่ผู้ซึ่งเพียงแต่ดูกันเล่นในงานรื่นเริงสาธารณะหรือในงานนักขัตฤกษ์หรือในที่สาธารณะสถานเป็นการสันนิษฐานความผิดของบุคคลไว้ก่อนจึงขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 มาตรา 29 วรรคสอง ที่ว่าในคดีอาญาให้สันนิษฐานไว้ก่อนว่าผู้ต้องหาหรือจำเลยไม่มีความผิด ศาลชั้นต้นมีคำสั่งให้ส่งเรื่องดังกล่าวตามคำร้องของนายส้มโอและนายมังคุด ไปยังศาลรัฐธรรมนูญเพื่อพิจารณาวินิจฉัย

ให้วินิจฉัยว่าศาลรัฐธรรมนูญจะวินิจฉัยคำร้องของนายส้มโอและนายมังคุดอย่างไร

ธงคำตอบ

กรณีคำร้องของนายส้มโอการโต้แย้งว่าบทบัญญัติแห่งกฎหมายที่ศาลจะใช้บังคับแก่คดีใดขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยพุทธศักราช 2560 มาตรา 212 วรรคหนึ่ง ต้องเป็นการโต้แย้งว่าบทบัญญัติแห่งกฎหมายขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญแต่ตามคำร้องของนายส้มโอเป็นการโต้แย้งการกระทำของพนักงานสอบสวนว่าขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญจึงไม่ต้องด้วยหลักเกณฑ์ตามมาตรา 212 วรรคหนึ่ง ศาลรัฐธรรมนูญจึงมีคำสั่งไม่รับคำร้องของนายส้มโอไว้พิจารณาวินิจฉัย (เทียบคำพิพากษาฎีกาที่ 3502 / 2542)

ส่วนกรณีคำร้องของนายมังคุดเป็นการโต้แย้งว่าพระราชบัญญัติการพนัน พ.ศ. 2478 มาตรา 6 ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 มาตรา 29 วรรคสอง ซึ่งเป็นการสันนิษฐานความผิดของบุคคลไว้ก่อน เป็นการโต้แย้งว่าบทบัญญัติแห่งกฎหมายที่ศาลจะใช้บังคับแก่คดีขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญจึงเป็นคำร้องที่ต้องด้วยหลักเกณฑ์ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา 212 วรรคหนึ่ง ศาลรัฐธรรมนูญจึงมีคำสั่งรับคำร้องของนายมังคุดไว้พิจารณาวินิจฉัย

ในการวินิจฉัยคำร้องของนายมังคุดนั้น ความในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 มาตรา 29 วรรคสองที่ว่า ในคดีอาญาให้สันนิษฐานไว้ก่อนว่าผู้ต้องหาหรือจำเลยไม่มีความผิด มีความหมายเพียงว่าในคดีอาญาทั้งปวงต้องถือว่าผู้ต้องหาหรือจำเลยไม่มีความผิดจนกว่าโจทก์จะมีพยานหลักฐานมาหักล้างข้อสันนิษฐานนั้นได้ ฉะนั้นกฎหมายใดที่บัญญัติว่าผู้ต้องหาหรือจำเลยมีความผิดเสียแต่ เบื้องต้นทีเดียว บทบัญญัติกฎหมายนั้นย่อมขัดรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา 29 วรรคสองนี้ และจะบังคับไม่ได้ แต่พระราชบัญญัติการพนัน พ.ศ. 2478 มาตรา 6 หาได้มีข้อความบัญญัติไว้เช่นนั้นไม่ กล่าวคือ ยังต้องสันนิษฐานอยู่ว่าผู้ต้องหาหรือจำเลยยังไม่มีความผิดจนกว่าโจทก์จะนำสืบได้ว่าจำเลยได้เข้าไปอยู่ในวงเล่นการพนัน จึงเป็นอันฟังได้ว่าในกรณีเช่นนี้มิได้มีการสันนิษฐานใดใดในเบื้องแรกก่อนที่โจทก์นำพยานมาสืบอันจะทำให้ขัดกับความในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา 29 วรรคสอง ที่กฎหมายสันนิษฐานก็เป็นการสันนิษฐานภายหลังจากที่โจทก์ได้นำพยานหลักฐานมาสืบแล้วการสันนิษฐานเช่นนี้ไม่เป็นการขัดต่อรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา 29 วรรคสอง แต่อย่างใด (คำวินิจฉัยตุลาการรัฐธรรมนูญที่ 2/2494 และเทียบคำวินิจฉัยศาลรัฐธรรมนูญที่ 12/2555 และคำวินิจฉัยศาลรัฐธรรมนูญที่ 5/2556)

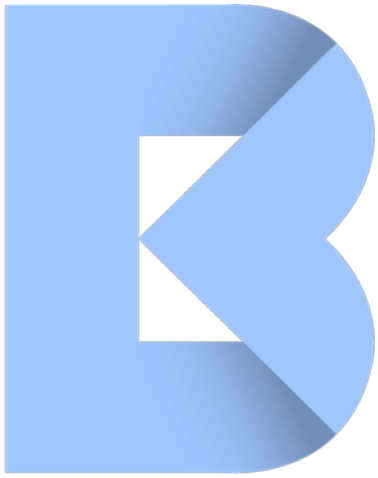
ข้อ 10 สหกรณ์ ก. มีความประสงค์จะก่อสร้างอาคารอเนกประสงค์เพื่อให้สมาชิกของสหกรณ์ ก. ได้ใช้ประโยชน์จากอาคารดังกล่าว จึงได้มีหนังสือขอเงินสนับสนุนจากองค์การบริหารส่วนจังหวัด น. แต่องค์การบริหารส่วนจังหวัด น. ปฏิเสธโดยแจ้งว่าองค์การบริหารส่วนจังหวัด น. มีโครงการจะก่อสร้างอาคารอเนกประสงค์อยู่แล้ว สหกรณ์ ก. จึงมีหนังสือเสนอว่าจะช่วยสมทบทุนค่าก่อสร้างอาคารดังกล่าวโดยมีเงินไขว่าเมื่อก่อสร้างเสร็จองค์การบริหารส่วนจังหวัด น. ต้องยินยอมให้สมาชิกของสหกรณ์ ก. ได้ใช้ประโยชน์จากอาคารดังกล่าวด้วยองค์การบริหารส่วนจังหวัด น. ตกลงรับข้อเสนอดังกล่าวและได้ทำสัญญาจ้างบริษัท ง. ก่อสร้างอาคารอเนกประสงค์เพื่อให้ประชาชนในท้องถิ่นนั้นได้ใช้ประโยชน์ต่อมาองค์การบริหารส่วนจังหวัด น. ได้ล้มเลิกโครงการและสั่งระงับการก่อสร้างอาคารดังกล่าวอันเป็นการผิดสัญญาเป็นเหตุให้บริษัท ง. และสหกรณ์ ก. ได้รับความเสียหายบริษัท ง. จึงมีความประสงค์จะฟ้องศาลเรียกค่าเสียหายจากการผิดสัญญาดังกล่าวและสหกรณ์ ก. มีความประสงค์จะฟ้องศาลเพื่อเรียกเงินสมทบทุนค่าก่อสร้างคืน

ให้วินิจฉัยว่าบริษัท ง. และสหกรณ์ ก. จะฟ้องคดีต่อศาลปกครองหรือศาลยุติธรรม

ธงคำตอบ

องค์การบริหารส่วนจังหวัด น. เป็นราชการส่วนท้องถิ่นจึงเป็นหน่วยงานทางปกครอง ตามมาตรา 3 แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. 2542 สัญญาที่องค์การบริหารส่วนจังหวัด น. จ้างบริษัท ง. ก่อสร้างอาคารอเนกประสงค์เพื่อให้ประชาชนในท้องถิ่นนั้นได้ใช้ประโยชน์ เป็นสัญญาที่มีคู่สัญญาอย่างน้อยฝ่ายหนึ่งคือองค์การบริหารส่วนจังหวัด น. เป็นหน่วยงานทางปกครองและเป็นสัญญาที่มีวัตถุประสงค์เพื่อก่อสร้างอาคารอะไรประสงค์ซึ่งเป็นเครื่องมือสำคัญในการจัดทำบริการสาธารณะให้บรรลุผล จึงเป็นสัญญาทางปกครอง ตามมาตรา 3 แห่งพระราชบัญญัติดังกล่าว เมื่อบริษัท ง. มีความประสงค์จะฟ้องศาลเรียกค่าเสียหายจากการผิดสัญญาขององค์การบริหารส่วนจังหวัด น. อันเป็นคดีพิพาทเกี่ยวกับสัญญาทางปกครองที่อยู่ในอำนาจพิจารณาพิพากษาของศาลปกครอง ตามมาตรา 9 วรรคหนึ่ง (1) แห่งพระราชบัญญัติเดียวกัน จึงต้องฟ้องคดีต่อศาลปกครอง

ส่วนข้อตกลงระหว่างสหกรณ์ ก. ที่สมทบทุนค่าก่อสร้างอาคารอเนกประสงค์และองค์การบริหารส่วนจังหวัด น. ที่มันยอมให้สมาชิกสหกรณ์ ก. ได้ใช้ประโยชน์จากอาคารดังกล่าวเมื่อก่อสร้างเสร็จนั้น แม้จะเป็นสัญญาที่มีคู่สัญญากับองค์การบริหารส่วนจังหวัด น. เป็นหน่วยงานทางปกครอง แต่ก็เป็นสัญญาที่แยกออกได้จากสัญญาจ้างก่อสร้างอาคารอเนกประสงค์ และไม่มีลักษณะเป็นสัญญาสัมปทาน สัญญาที่ให้จัดทำบริการสาธารณะ หรือจัดให้มีสิ่งสาธารณูปโภค หรือแสวงประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติ ตามมาตรา 3 แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. 2542 หรือเป็นสัญญาที่มีข้อกำหนดพิเศษในสัญญาที่แสดงถึงเอกสิทธิ์ของรัฐ ข้อตกลงดังกล่าวจึงไม่ใช่สัญญาทางปกครอง แต่เป็นสัญญาทางแพ่ง เมื่อสหกรณ์ ก. มีความประสงค์ที่จะฟ้องศาลเพื่อเรียกเงินสมทบทุนค่าก่อสร้างคืนจึงไม่ใช่คดีพิพาทเกี่ยวกับสัญญาทางปกครองตามมาตรา 9 วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติดังกล่าว แต่เป็นคดีพิพาทเกี่ยวกับสัญญาทางแพ่งที่อยู่ในอำนาจพิจารณาพิพากษาของศาลยุติธรรมจึงต้องฟ้องคดีต่อศาลยุติธรรม (เทียบคำวินิจฉัยชี้ขาดอำนาจหน้าที่ระหว่างศาลที่ 145/2560)

BANGKOK LAW
#เคียงคู่สู่ความสำเร็จ